

vonnis

RECHTBANK GELDERLAND

Team kanton en handelsrecht

Zittingsplaats Arnhem

zaakgegevens 4524885 \ VV EXPL 15-236 \ 474 /450
uitspraak van **02 DEC. 2015**

vonnis

in de zaak van

1.
Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV)
gevestigd en kantoorhoudende te Amsterdam

2.
Irene Smidt
wonende te Den Helder

3.
Johannes Visser
wonende te Renswoude

4.
Sylvia Verspuij
wonende te Sint Maarten (gemeente Schagen)

eisende partijen
gemachtigde mr. J.H. Mastenbroek

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Klomp Groepsvervoer B.V.**
gevestigd en kantoorhoudende te Ede
gemachtigde mr. R.A. van Huussen
gedaagde partij

1. De procedure

1.1 De FNV en Smidt c.s. hebben Klomp in kort geding gedagvaard voor de zitting van 18 november 2015 van de voorzieningenrechter in Arnhem.

1.2 Partijen zijn voor de voorzieningenrechter verschenen, de FNV vertegenwoordigd door mevrouw M. Jansma, bijgestaan door mr. J.H. Mastenbroek, advocaat te Groningen, Smidt c.s. vertegenwoordigd door mr. Mastenbroek voornoemd.

Klomp was ter zitting vertegenwoordigd door de heer J. van Praet, bijgestaan door mr. R.A. van Huussen, advocaat te Veenendaal vergezeld van mr. D.G. Schouwman.

1.3 Beide gemachtigden hebben de standpunten van partijen nader toegelicht aan de hand van pleitnota's. Verwezen wordt naar de aantekeningen die de griffier van de mondelinge behandeling heeft gemaakt, waaraan de pleitnota's zijn gehecht alsook de brief d.d. 17 november 2015 van mr. Van Huussen, waarbij de producties 1 tot en met 3 in het geding zijn gebracht.

1.4 De uitspraak van het vonnis is bepaald op heden.

2. Het geschil en de beoordeling daarvan

2.1 De FNV vordert op de in de dagvaarding vermelde gronden dat de voorzieningenrechter bij vonnis, uitvoerbaar verklaard bij voorraad,

I. Klomp verbiedt, totdat in een bodemprocedure zal zijn beslist dat Klomp bevoegd is om de standplaatsen te wijzigen c.q. de stalplaatsen in te voeren, om werknemers van Klomp, waaronder begrepen eisers sub 2 en 3, te verplichten om op eigen gelegenheid dan wel tegen betaling van een reiskostenvergoeding van 19 cent per kilometer aan Klomp, te laten reizen naar door Klomp bedoelde "stalplaatsen" en Klomp gebiedt ten aanzien van haar medewerkers toepassing te blijven geven aan het bepaalde in artikel 2.1.6 van de CAO, op straffe van verbeurte van een aan FNV te betalen dwangsom van € 500,00 per dag en per keer dat Klomp aan deze veroordeling niet voldoet;

II. Primair:

Klomp verbiedt, totdat in een bodemprocedure zal zijn beslist dat Klomp bevoegd is om de jaarurenregeling in te voeren en/of te hanteren, om een jaarurenregeling in te voeren en/of te hanteren over de periode na 1 september 2015, op straffe van verbeurte van een aan FNV te betalen dwangsom van € 500,00 per dag en per keer dat Klomp aan deze veroordeling niet voldoet;

Subsidiair:

Klomp verbiedt, totdat in een bodemprocedure zal zijn beslist dat Klomp bevoegd is om de jaarurenregeling in lopende arbeidsovereenkomsten te voeren en/of te hanteren, een jaarurenregeling in al lopende arbeidsovereenkomsten in te voeren en/of te hanteren en Klomp gebiedt de per 1 september 2015 ingevoerde en/of gehanteerde jaarurenregeling ongedaan te maken, op straffe van verbeurte van een aan FNV te betalen dwangsom van € 500,00 per dag en per keer dat Klomp aan deze veroordeling niet voldoet.

Smidt c.s. heeft afzonderlijke loonvorderingen ingesteld. Korthedshalve wordt verwezen naar de vorderingen omschreven onder III., IV., en V., van de eis.

Tot slot wordt onder VI. van de eis de veroordeling van Klomp tot betaling van de proceskosten gevorderd.

2.2 Klomp betwist de vorderingen gemotiveerd en concludeert tot afwijzing daarvan met veroordeling van de FNV en Smidt c.s. tot betaling van de proceskosten.

2.3 Uitgegaan wordt van de volgende feiten:

a. Klomp legt zich toe op (groeps)vervoer van leerlingen in het primair onderwijs, speciaal onderwijs en personen met een beperking. De opdrachtgevers van Klomp zijn overheidsinstellingen en instellingen voor de gezondheidszorg. Bij Klomp zijn circa 550 werknemers in loondienst werkzaam. Het overgrote deel werkt als chauffeur op part time-basis.

b. op de arbeidsovereenkomsten met de werknemers van Klomp zijn de cao Taxivervoer en de cao Sociaal Fonds Taxi van toepassing. Klomp is lid van de werkgeversorganisatie Taxivervoer Nederland die bij de beide cao's partij is. De beide cao's zijn ook algemeen verbindend verklaard.

c. artikel 2.1.6 van de cao luidt:

Normering woon- werkverkeer

De werkgever en de werknemer die belast is met vervoer kunnen in overleg besluiten dat de werknemer een personenauto bij einde van de dienst mee naar huis neemt. In dat geval parkeert de werknemer het voertuig in de nabijheid van zijn woning. Bij aanvang van de volgende dienst kan de werknemer dan direct over het voertuig beschikken. In die situatie wordt de diensttijd als volgt bepaald:

De diensttijd is de tijd gelegen tussen het moment van vertrek tot aan het moment van thuiskomst. Op de totale diensttijd worden maximaal 15 minuten per dag in mindering gebracht zijnde maximaal 7,5 minuten tot het eerste ophaaladres voor aanvang en maximaal 7,5 minuten vanaf het laatste uitstapadres. De tijd gemoeid met woon- werkverkeer is daarmee verrekend. Indien de tijd tot het eerste ophaaladres voor aanvang en de tijd vanaf het laatste uitstapadres minder dan 7,5 minuten bedraagt dient deze (werkelijke) tijd in mindering te worden gebracht op de totale diensttijd.

d. Klomp is in de loop van 2015 (zij noemt de maand mei 2015) in de situatie terechtgekomen dat zij niet langer aan haar betalingsverplichtingen kon voldoen. Zij verkeerde op de rand van een faillissement.

e. Om een faillissement te voorkomen, heeft Klomp aan haar crediteuren een herstelplan voorgelegd. De meest belangrijke crediteuren hebben met Klomp een regeling getroffen (in de pleitnota vermeldt mr. Van Huussen dat de crediteuren gemiddeld circa 60% van hun vorderingen hebben laten vallen). Ook de belastingdienst is akkoord met sanering van de schulden en heeft met Klomp een betalingsregeling getroffen.

f. Klomp is daarnaast geconfronteerd met beëindiging van drie grote opdrachten op het gebied van school- en instellingenvervoer. Dat betrof opdrachten in de regio Veluwe en de gemeenten Rhenen, Veenendaal en Utrecht. Het grootste deel van het personeel dat op die opdrachten was ingezet, is overgegaan op de opvolgend vervoerder. Klomp heeft de werknemers die niet zijn overgegaan in dienst gehouden en ingezet op andere routes.

g. Klomp heeft met ingang van 1 september 2015 de "stalplaatsregeling" ingevoerd, waarbij uitgangspunt is dat de chauffeurs de te gebruiken auto's bij aanvang van de dienst ophalen bij het startpunt van de route en na afloop van de dienst daar weer terugbrengen (stalplaats).

2.4 De FNV heeft aan haar vorderingen onder I. en II. ten grondslag gelegd de stelling dat Klomp in strijd met de algemeen verbindend verklaarde cao Taxivervoer heeft besloten om werknemers met een contract voor een aantal uren per week voortaan een jaarurenregeling op te dringen en daarbij de gewerkte uren te normeren. (vordering onder II)

Voorts stelt de FNV dat Klomp eenzijdig de regeling inzake de reistijd en het woon-werkverkeer heeft gewijzigd, welke wijziging eveneens in strijd is met de geldende cao. (vordering onder I.)

2.5 Klomp heeft beide vorderingen gemotiveerd betwist. Op haar verweer wordt hierna, voor zoveel nodig, ingegaan.

2.6 De vordering met betrekking tot de jaarurenregeling (vordering onder II) wordt afgewezen, daar ter zitting door Klomp is aangevoerd dat zij al eerder had besloten de jaarurenregeling niet in te voeren ten aanzien van werknemers die dat niet wensen, onder verwijzing naar de bij brief d.d. 17 november 2015 in het geding gebrachte e-mails van 30 oktober en 9 november 2015. Nu ervan uitgegaan moet worden dat Klomp – voor wat betreft de jaarurenregeling – zal handelen conform de geldende regels is het belang van de FNV bij toewijzing van haar vordering op dit onderdeel komen te vervallen.

2.7 Ten aanzien van de vordering onder I. wordt het volgende overwogen. Onweersproken heeft Klomp ter zitting aangevoerd dat zij in de loop van 2015 geconfronteerd werd met het wegvallen van een aantal grote opdrachten (betrekking hebbend op vervoer in de regio Veluwe en de gemeenten Rhenen, Veenendaal en Utrecht). De werknemers die niet in dienst zijn getreden bij de opvolgend vervoerder (door Klomp aangeduid als “overtollige” werknemers) heeft Klomp moeten inzetten op andere routes, veelal routes die niet dichtbij het woonhuis van de werknemers liggen. In zijn pleitnota onder (deels) randnummers 10 en 11 stelt de gemachtigde van Klomp:

10. Klomp heeft het tot haar taak gerekend om de overblijvende, in feite overtollig geraakte werknemers op andere routes in te zetten. Dat zijn in vrijwel alle gevallen routes die voor de betrokken werknemers niet dicht bij huis liggen. Er waren al wel werknemers bij Klomp in dienst die routes ver van huis reden, maar het verlies van de drie genoemde opdrachten heeft dat aantal sterk vergroot. Dat heeft het nodig gemaakt om na te denken over hoe moet worden omgegaan met woon-/werkverkeer. De tijd die gemoeid is met het reizen van en naar het begin van een route, wordt namelijk door de betrokken opdrachtgevers niet vergoed.

11. Als er maar weinig werknemers zijn die dergelijke improductieve uren maken, doet zich niet zo'n probleem voor. Als echter veel improductieve uren worden gemaakt, drukt die kostenpost teveel het exploitatieresultaat. Die situatie doet zich bij Klomp voor. Als Klomp alle reizen van en naar de route zou vergoeden, zou haar dat tienduizenden euro's per maand kosten. Dat kan zij niet opbrengen. Het zou onherroepelijk tot haar faillissement leiden.

Ter zitting heeft Klomp desgevraagd toegelicht dat ongeveer 150 van haar werknemers relatief ver weg wonen van de routes waarin zij zijn ingedeeld.

Van belang is dat de FNV niet betwist dat Klomp in de door haar geschetste situatie verkeert. De gestelde oorzaak daarvan – het grote aantal improductieve uren dat op het exploitatieresultaat van Klomp drukt – is evenmin betwist.

De FNV onderkent dat Klomp in een faillissementssituatie kan komen te verkeren. Randnummer 7 van de dagvaarding luidt:

Klomp heeft meermalen in overleggen met FNV aangegeven dat zij van oordeel is dat de wijzigingen zijn toegestaan conform de geldende CAO, maar dat bovendien de liquiditeitspositie van Klomp zodanig is dat Klomp geen keuze heeft. Naar het oordeel van

FNV is dat een drogreden en is de conclusie dat Klomp (mogelijk) in een faillissementssituatie verkeert. De gevolgen voor het personeel van een faillissement zouden uiteraard desastreus zijn, maar het op deze wijze "doormodderen" en handelen in strijd met de CAO is ook geen optie voor FNV. Ook andere taxibedrijven moeten zich aan de geldende regels houden en niet valt in te zien waarom voor Klomp een uitzondering gemaakt zou moeten worden. Uiteindelijk is de conclusie van FNV dat als Klomp het personeel niet datgene kan betalen waarop het personeel recht heeft, een faillissement onontkoombaar is. Dat is (dan) het gevolg van beleidskeuzes van Klomp en (uiteindelijk) het te laag inschrijven op aanbestedingen. Dat is een trieste conclusie, maar wel de enige juiste."

2.8 Aan het primaire/formele verweer van Klomp dat de FNV niet voldoende getracht heeft in overleg met haar te treden, verwijzend naar artikel 3:305a lid 2 BW, zodat de FNV niet ontvankelijk moet worden verklaard in haar vordering, wordt voorbijgegaan. Voldoende aannemelijk is geworden dat FNV in de gegeven omstandigheden voldoende getracht heeft Klomp te bewegen de betreffende cao-bepaling inzake woon- werkverkeer na te komen. Blijkens het door Klomp gevoerde verweer is zij daartoe niet bereid.

2.9 Klomp heeft besloten tot invoering van de stalplaatsregeling. Dat heeft volgens Klomp (randnummer 15 pleitnota) tot gevolg dat de cao-normering van het woon-werkverkeer, die niet is geschreven voor situaties als de onderhavige en die leidt tot een enorme discrepantie tussen de genormeerde tijd en de werkelijke tijd, geen toepassing vindt. Voor de chauffeurs van Klomp brengt dat (aldus Klomp) mee dat, zoals voor vrijwel alle werknemers in Nederland geldt, hun woon- werkverkeer niet wordt uitbetaald. Klomp heeft aangevoerd dat de stalplaatsregeling niet in strijd is met artikel 2.1.6 van de cao en evenmin een eenzijdige wijziging van de arbeidsvoorwaarden is. Indien en voor zover van een eenzijdige wijziging wel sprake zou zijn dan beroept Klomp zich op het Stoof/Mammoet arrest en vanwege onvoorziene omstandigheden (ook) op artikel 6:258 BW. Ter zitting heeft Klomp nog aangevoerd dat nakoming van de standplaatsregeling, zoals deze voorheen werd toegepast, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is (artikel 6:248 BW). Klomp heeft er voorts op gewezen dat de bij de cao betrokken partijen onder ogen hebben gezien dat met name begrippen als arbeidstijd, standplaats en normering woon- werkverkeer verduidelijking behoeften, welke verduidelijking zal worden aangebracht. Verwezen wordt naar artikel 9.8.8 van de cao.

2.10 Enerzijds is de voorzieningenrechter voorshands van oordeel dat de stalplaatsregeling, zoals door Klomp per 1 september 2015 is ingevoerd, een eenzijdige wijziging betreft ten opzichte van de voorheen van toepassing zijnde standplaatsregeling conform artikel 2.1.6 van de cao.

Anderzijds is voornamelijk niet uit te sluiten dat de bodemrechter in de reeds aanhangige bodemprocedures zal oordelen dat een of meerdere verweren van Klomp gegrond zijn omdat sprake is van wijziging van omstandigheden zoals door Klomp gesteld en (ook in dit kort geding) tussen partijen kennelijk niet in geschil is dat strikte naleving van artikel 2.1.6 van de cao zal leiden tot het faillissement van Klomp.

Met de gemachtigde van Klomp is de voorzieningenrechter van oordeel dat op basis van artikel 2.1.6 van de cao voornamelijk niet uitgesloten kan worden geacht dat binnen de normen van het Stoof/Mammoet arrest de arbeidsvoorwaarden in individuele contracten met de chauffeurs van Klomp eenzijdig kunnen worden gewijzigd en het op dit onderdeel gevoerde verweer doel zal kunnen treffen.

2.11 Ten aanzien van een belangenafweging tussen partijen wordt het volgende overwogen. Binnen deze context is er, een en ander tegen elkaar afwegend, een grote onevenredigheid tussen het belang van de FNV bij naleving van de cao en het belang van

Klomp de beslissing van de bodemrechter in de eerdergenoemde individuele procedures bij deze rechtbank af te wachten. Bij deze afweging van belangen speelt het belang van behoud van werkgelegenheid voor een groot aantal werknemers van Klomp een grote rol. De voorzieningenrechter vermag niet in te zien waarom – binnen de context van deze zaak – de focus van de FNV niet mede op dat belang – behoud van werkgelegenheid – is gericht. Het belang van Klomp dient in de gegeven omstandigheden te prevaleren boven het belang van de FNV. Het belang van een aantal werknemers bij naleving van de cao-bepaling omdat hun vorderingen uit de 13-wekenperiode van artikel 61 e.v. WW dreigen te lopen, noopt niet tot een ander oordeel.

2.12 De vordering onder I van de eis wordt gelet op al het voorgaande afgewezen.

2.10 De individuele vorderingen van Smidt c.s. zijn door Klomp ter zitting gemotiveerd betwist. Op die betwisting is de gemachtigde van Smidt c.s. niet, dan wel onvoldoende concreet ingegaan. Smidt c.s. was nog niet op de zitting aanwezig. Voor zover de vorderingen van Smidt c.s. deels gebaseerd zouden zijn op nakoming van de cao-bepaling inzake normering woon- werkverkeer wordt verwezen naar hetgeen hiervoor met betrekking tot de vordering van de FNV is overwogen en beslist.

2.11 Nu alle vorderingen van de FNV en Smidt c.s. worden afgewezen, worden zij als de in het ongelijk gestelde procespartij veroordeeld in de proceskosten:

3. De beslissing

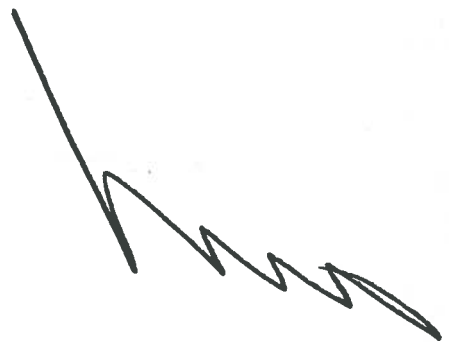
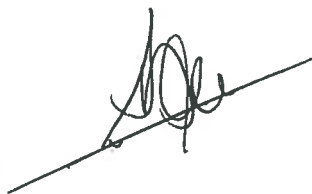
De voorzieningenrechter

rechterdoende

3.1 wijst de vorderingen af;

3.2 veroordeelt de FNV en Smidt c.s. tot betaling van de proceskosten tot aan deze uitspraak aan de zijde van Klomp Groepsvervoer B.V. begroot op € 600,00 ter zake van salaris gemachtigde.

Dit vonnis is gewezen door de kantonrechter mr. W.H. van Empel en in het openbaar uitgesproken op **02 DEC. 2015**

Voor kopie conform

De griffier van de
rechtbank Gelderland